RADA GMINY
W ŻYRAKOWIE

UCHWAŁA NR XXXIV/404/22
Rady Gminy w Żyrakowie
z dnia 28 lutego 2022 roku

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Żyraków na lata 2022 – 2025.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.) oraz art. 4 [1] ust. 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.)

Rada Gminy w Żyrakowie uchwala, co następuje:

§ 1 Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Żyraków na lata 2022 - 2025 w brzmieniu jak załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2 Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żyraków.

§ 3 Traci moc Uchwała nr XXXI/340/21 Rady Gminy w Żyrakowie z dnia 25 listopada.2021 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Żyraków na 2022 rok i Uchwała nr XXXI/341/21 Rady Gminy w Żyrakowie z dnia 25 listopada 2021 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Żyraków na 2022 rok.

§ 4 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy
lic. Maria Bodzioch

UZASADNIENIE

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469), która weszła w życie 1 stycznia 2022 roku wprowadzająca zmiany w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.), samorządy gminne są zobowiązane nie później niż do 31 marca 2022 roku przyjąć nowe wspólne gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Został również wydłużony na okres do 4 lat czas, na jaki będą przyjmowane gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Podjęcie przedmiotowej uchwały uzasadnione jest potrzebą dostosowania zapisów uchwały do obowiązujących przepisów prawnych.

RADA GMINY
W ŻYRAKOWIE

Załącznik do Uchwały nr XXXIV/404/22
Rady Gminy w Żyrakowie
z dnia 28 lutego 2022 roku

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

I Wprowadzenie.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Realizacja tych zadań odbywa się na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego przez Radę Gminy. Program ten stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żyraków na lata 2021-2027 (Część III Rozdział 4. Cel strategiczny 4. Budowa systemu wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu i przemocy rodzinnej) oraz uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 – 2025.

Gminny Program jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych. Uzależnienia w sposób istotny wpływają na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu, zażywanie narkotyków, uzależnienia behawioralne powodują wiele szkód społecznych m.in. przestępczość, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki samochodowe i winno być przedmiotem troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

Celem głównym niniejszego Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców. Cel będzie realizowany w oparciu o zadania wynikające z obowiązujących ustaw. Różne rodzaje uzależnień mają ze sobą bardzo wiele wspólnego. Bez względu na to, czy mowa o uzależnieniu od alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych spotykamy się z takim samym lub podobnym przebiegiem, czynnikami chroniącymi.

Zadania zaplanowane w niniejszym Programie stanowią rozwinięcie i kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich

II. Podstawa prawna i merytoryczna programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 opracowano na podstawie:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.)

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),

3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),

4. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 ze zm.),

5. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Żyraków na lata 2021-2027

6. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy

7. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

III Zadania

Do zadań własnych gminy, zgodnie z Ustawą z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.), należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiazywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Zadania te obejmują:

Cel 1 Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i zachowań behawioralnych.

Metody realizacji zadania:
1. Finansowanie świadczonych usług zdrowotnych dla osób uzależnionych od alkoholu i używających substancji psychoaktywnych.
2. Monitorowanie liczby osób korzystających z usług w placówce terapii uzależnień i jakości udzielanych usług.

Realizator:
Urząd Gminy w Żyrakowie, placówki leczenia uzależnień, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Termin realizacji:
Praca ciągła w okresie 2022-2025

Wskaźniki osiągnięcia celu:
- liczba porad
-liczba pacjentów zgłaszających się do placówki

CEL 2 Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii i zaburzenia behawioralne pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Metody realizacji zadania:
1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży oraz ich rodzinom pomocy w specjalistycznych ośrodkach, instytucjach.
2. Realizacja w placówkach oświatowych programów profilaktycznych oraz programów z elementami socjoterapii.
3. Organizacja szkoleń dla rodziców mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych, społecznych oraz przygotowujących rodziców do wychowania dzieci bez przemocy i uzależnień.

Realizator:
Urząd Gminy w Żyrakowie, placówki leczenia uzależnień, GOPS, placówki oświatowe

Termin realizacji
Praca ciągła w okresie 2022-2025

Wskaźniki osiągnięcia celu
- liczba korzystających z porad
- liczba programów profilaktycznych lub innych skierowanych do dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych
- liczba uczestników
- liczba osób przeszkolonych

CEL 3 Zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu i innych substancji uzależniających oraz uzależnień behawioralnych.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Metody realizacji zadania:
1. Realizowanie programów profilaktycznych, profilaktyczno-zdrowotnych dla uczniów oraz warsztatów szkoleniowych i konferencji dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych z zakresu problematyki alkoholowej, narkotykowej i przemocy.
2. Realizacja programów z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych, uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
3. Wspieranie rozwoju sportu poprzez dofinasowanie udziału dzieci i młodzieży w programach oraz udzielanie stypendiów sportowych.
4. Upowszechnianie informacji o placówkach udzielających pomocy pokrzywdzonym.
5. Uświadamianie mieszkańcom skali problemów dotyczących zjawiska przemocy oraz uzależnień.

6. Realizacja działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowanych do ofiar i sprawców w ramach lokalnego systemu wsparcia.
7. Udzielenie dotacji celowej Centrum Kultury i Promocji w Żyrakowie na prowadzenie świetlic wiejskich w Gminie Żyraków.

Realizator:
Urząd Gminy, Dyrektorzy placówek oświatowych, policja, Centrum Kultury i Promocji, GOPS, GKRPA, organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji:
Praca ciągła w okresie 2022-2025

Wskaźniki osiągnięcia celu
- liczba realizowanych działań profilaktycznych i ich odbiorców
- liczba wykwalifikowanej kadry
- liczba osób objętych programami
- liczba konferencji lub szkoleń
- liczba osób uczestniczących w konferencjach i innych formach szkoleniowych
- rodzaje działań
- liczba uczestników programów
- Liczba założonych Niebieskich Kart
- liczba posiedzeń grup roboczych

CEL 4 Poszerzenie i urozmaicenie działań o charakterze profilaktycznym.

Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Metody realizacji zadania:
1. Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich), programy socjoterapeutyczne o charakterze selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka) organizujących wolny czas dzieci i młodzieży podczas wyjazdów (kolonie, obozy).
2. Wspomaganie stowarzyszeń realizujących zadania w ramach prowadzonych działań z dorosłymi
3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie organizacji pozarządowych oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny (m.in. udzielanie dotacji).

Realizator:
Urząd gminy, organizacje pozarządowe realizujące zadania związane z profilaktyką i rozwiazywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii.

Termin realizacji:
Praca ciągła w okresie 2022-2025

Wskaźniki osiągnięcia celu
- liczba organizacji, programów
- liczba osób objętych działaniami

- liczba dzieci uczestniczących w obozach, koloniach z programem socjoterapeutycznym

CEL 5 Przeciwdziałanie naruszeniom prawa.
Ograniczenie dostępu do alkoholu.

Metody realizacji zadania:
1. Kierowanie wniosków do organów ścigania i występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

2. Prowadzenie działań kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

3. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców alkoholu.

4. Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi. Profilaktyka zachowań ryzykownych i promocja zdrowia, udział ogólnopolskich i lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych grup odbiorców, konferencje, szkolenia, warsztaty, zakup materiałów profilaktycznych, książek specjalistycznych, broszur, plakatów, ulotek oraz innych materiałów informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych.

5. Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach gminnego programu.

Realizator

GKRPA we współpracy z policją

Termin realizacji:
Praca ciągła w okresie 2022-2025

Wskaźniki osiągnięcia celu:
- liczba interwencji

- liczba cofniętych zezwoleń z powodu złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym i naruszanie zakazu reklamy

- liczba podjętych działań kontrolnych

- liczba sprzedawców uczestniczących w szkoleniu

-liczba programów, kampanii

-liczba odbiorców

- liczba zakupionych materiałów

- liczba badań, diagnoz, opinii

CEL. 6 Zapewnienie działania GKRPA.

Metody realizacji zadania:

1. Tworzenie warunków do pracy GKRPA, wynagrodzenia dla członków GKRPA, obsługa administracyjna, szkolenia dla członków komisji, pokrywanie kosztów opłat sądowych i za wydawanie opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań komisji.

2. Współpraca GKRPA z Poradnią Odwykową w sprawie diagnozowania osób nadużywających alkoholu i kierowanie tych osób na leczenie odwykowe.

3. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych

Realizator:
GKRPA, Urząd Gminy w Żyrakowie

Termin realizacji:
Praca ciągła w okresie 2022-2025

Wskaźniki osiągnięcia celu
- liczba osób objętych działaniami
- liczba osób skierowanych do placówek leczenia odwykowego,
- liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe przez sąd
- liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych
- liczba pozytywnie zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

CEL 7 Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego oraz integracja społeczna.

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Metody realizacji zadania:
1. Realizowanie zadań związanych z integrowaniem osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym ze środowiskiem lokalnym.
2. Prowadzenie innych działań związanych z integracją społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin

Realizator:
GOPS, Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Termin realizacji:
Praca ciągła w okresie 2022-2025

Wskaźniki osiągnięcia celu
- liczba działań

IV Źródła finansowania Programu.

Głównym źródłem finansowania Programu są dochody budżetu gminy uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przez przedsiębiorców prowadzących detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia

w miejscu i poza miejscem sprzedaży. Ponadto zgodnie z Ustawą z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1492) wprowadzono dodatkowe opłaty tzw. „małpki" za zezwolenia, o których mowa w art. 9 ust. 1 lub 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 mł.

V Zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żyrakowie pobierają wynagrodzenia w formie diet za pracę w komisji w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia ogłaszanego przez Radę Ministrów zgodnie z ustawą o minimalnym wynagrodzeniu (Dz.U. z 2020 r. poz. 2207). Wynagrodzenie zostanie wypłacone na rachunek bankowy członka komisji na podstawie listy obecności potwierdzającej udział w posiedzeniu komisji zweryfikowanej i podpisanej przez pracownika Urzędu Gminy. Wynagrodzenie dotyczy udziału w posiedzeniach komisji prowadzących rozmowy z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz realizacji zadań wynikających z art. 4^1 ust. 1 i 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

VI Przewidywane efekty realizacji Programu.

1. Podniesienie świadomości mieszkańców gminy wobec skutków nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków.

2. Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem alkoholizmu na terenie gminy.

3. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu i narkotyków.

4. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnienia i współuzależnienia.

W celu sprawdzenia czy planowane efekty zostały osiągnięte, niezbędne jest prowadzenie czynności monitorujących i prowadzenie działań korygujących.

VII Ewaluacja Programu

1. Ewaluacja Programu zostanie dokonana przez pracownika Urzędu Gminy w uzgodnieniu z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych niezwłocznie po zakończeniu realizacji Programu za poprzedni rok.

2. Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

1) wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałanie uzależnieniom na terenie gminy,

2) analizy danych na temat problemu alkoholowego i narkotykowego w gminie,

3) ankiet i sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Programu,

4) informacji placówek oświatowych o prowadzonych działaniach w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomani i uzależnień behawioralnych,

3. Ewaluacja, o której mowa w punkcie 2 posłuży do sporządzenia raportu z wykonania niniejszego programu i efektów jego realizacji, który przedkładany jest Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy
lic. Maria Bodzioch